

Β' ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

1. ΚΕΙΜΕΝΟ

Οι αλήθειες και τα ψέματα του πολέμου στην οθόνη

Δίχως πολέμους, πολυβόλα, τουφέκια, υποβρύχια, κανόνια, θωρηκτά, Ιάπωνες και Γερμανούς, το Χόλιγουντ δεν θα ήταν πολλά πράγματα. Ο πόλεμος υπήρξε η μεγαλύτερη επένδυση του αμερικανικού κινηματογράφου, κυρίως ο Β' Παγκόσμιος, ο πόλεμος αυτός που δίνει τη δικαιολογία στους καλούς να σκοτώνουν τους κακούς και επιτρέπει στη βία να γίνεται όχι μόνο πατριωτική αλλά και ευχάριστη και αποδοτική. Υπάρχουν όλων των ειδών πολεμικές ταινίες, τον τύπο όμως καλύτερα εκφράζει η ταινία με μάχες, στρατιώτες, που εφορμούν ή αντιστέκονται, και στρατηγούς που δίνουν διαταγές.

Τη φρίκη του πολέμου δίνουν οι αμερικανικές ταινίες, αλλά μόνο οι φτηνότερες, την απόλαυσή του («Ράμπο»). Το πρόβλημα με ταινίες, όπως το «Πλατούν» του Ολιβερ Στόουν για το Βιετνάμ και του Μπράιαν ντε Πάλμα «Αλώσεις πολέμου», είναι ότι δεν μπορούν να αντισταθούν στην «κινηματογραφικότητα» του πολέμου. Προσπαθούν να σύρουν μια διαχωριστική γραμμή μεταξύ του στρατιώτη που σκοτώνει γιατί αυτή είναι η δουλειά του και του στρατιώτη που σκοτώνει γιατί ο πόλεμος έφερε κάτι χαλασμένο στο μυαλό και την ψυχή του· την ευχαρίστηση να σκοτώνει. **Οι ταινίες τούτες παροτρύνουν τους θεατές να αγαπήσουν τους ήρωες του πολέμου αλλά όχι τον πόλεμο. Η αλήθεια είναι ότι αγαπούν την κινηματογραφική, έστω, βία του πολέμου.**

Ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος και ο κατ' εξοχήν πόλεμος του κινηματογράφου, αυτός στον οποίο η βιομηχανία γυρίζει ξανά και ξανά. Η «Λίστα του Σίντλερ», ο «Άγγλος ασθενής» και η «Διάσωση του στρατιώτη Ράιαν», όλες εμπορικές επιτυχίες. Το 1999, όταν υποψήφια για καλύτερη ταινία στα Όσκαρ ήταν ο «Στρατιώτης Ράιαν», συνυποψήφιας ήταν η «Δεπτή κόκκινη γραμμή» του Τέρενς Μάλικ και το «Η ζωή είναι ωραία» του Ρομπέρτο Μπενίνι. Οι ταινίες χρειάζονται ήρωες που τιμωρούν το κακό, νικούν τον εχθρό, σώζουν τον κόσμο. Αλλά οι αμερικανικές πολεμικές ταινίες με φρικτή μονοτονία επιμένουν να διαχωρίζουν τον κυνισμό (σκληρότητα, ψυχρή αντιμετώπιση της ζωής) από τον ιδεαλισμό (πίστη στις ιδέες), δηλαδή τον καλό στρατιώτη από τον κακό.

Η έμφαση που δίνει ο αμερικανικός κινηματογράφος στη δράση αντί του στοχασμού (της σκέψης), στο θέαμα αντί του ανθρώπινου δράματος, με τη βοήθεια της εξελιγμένης τεχνικής του, κάνει τον πόλεμο διασκέδαση και σπανίως αφορμή για σκέψη.

Οι Αμερικανοί σκηνοθέτες που επιμένουν να επιστρέφουν σε περασμένους πολέμους, ιδιαίτερα στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, θα έκαναν καλά να δουν το ταινιάκι του Ιάπωνα σκηνοθέτη Σοχέι Ιμαμούρα, μέρος της ταινίας «11, 9, 01». Με ρεαλισμό και σκοτεινιά, η ταινία εστιάζεται στην περίπτωση ενός στρατιώτη ο οποίος κοντά στο τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου πιστεύει ότι μεταμορφώθηκε σε φίδι. Ο Ιμαμούρα μέσα σε 11 λεπτά, όχι μόνο δημιουργεί μια καταπληκτική μεταφορά για τα απάνθρωπα αποτελέσματα του πολέμου, αλλά φέρει και μια κριτική του φανατισμού η οποία γεφυρώνει το χάσμα μεταξύ του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και του σήμερα στην ιστορία, δίχως να μειώνει το παρελθόν ή να εκμεταλλεύεται τη δόξα του.

2. ΘΕΜΑΤΑ

- 1) Να γραφεί η περίληψη του κειμένου (60-70 λέξεις) [4 μονάδες]
- 2) Να συνταχθεί το απόσπασμα με την έντονη γραφή [2,5 μονάδες]
- 3) Ποια τα αντώνυμα των παρακάτω λέξεων του κειμένου; [1,5 μονάδα]
παροτρύνουν , τιμωρούν , διαχωρίζουν .
- 4) Ποιο το βασικό μήνυμα του κειμένου; (30 -40 λέξεις) [2 μονάδες]
- 5) ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ
Σε άρθρο σου στη σχολική εφημερίδα αναφέρεσαι στη διαμάχη που υπάρχει για το αν η τηλεόραση ωθεί ή όχι τους νέους στη βία .Παίρνεις θέση στο ζήτημα αυτό και την υποστηρίζεις . (250 -300 λέξεις) [10 μονάδες]